

УДК 94:070

Ревага М.С.¹, Коваль В.М.²

¹студ. гр. УФКС-220 НУ «Запорізька політехніка»

²старш. викл. кафедри філософії НУ «Запорізька політехніка»

КАТАСТРОФА МЕЛІТОПОЛЬСЬКОГО ЄВРЕЙСТВА 1941-1943 РР

Голокост - геноцид проти єврейського народу в роки Другої світової війни, який послідовно та з методичною жорстокістю здійснювався нацистською Німеччиною та її союзниками. Внаслідок жахливої Катастрофи було знищено майже 6 млн. європейських євреїв. Насамперед, це злочин проти людства у глобальних масштабах. Наше сьогодення потребує детального вивчення причин, суті та наслідків Голокосту для того, щоб ніколи не допустити повторення тих подій у майбутньому.

Катастрофа європейського єврейства залишається гострим питанням серед наукових і політичних діячів. Чи може хтось достовірно пояснити, чому в центрі Європи, в розвинутій країні, досить швидко виникла і розповсюдилась ненависть до цілого народу, ненависть нічим не

обґрунтована і безглузда. Стихійні прояви антисемітизму були тільки «репетицією» Голокосту. Тривалість геноциду, число невинних жертв, легітимність цих подій – все це фактори Голокосту. Євреї, як нація, незалежно від віку, статі, віросповідання, політичних поглядів, місця проживання, були приречені на смерть. Ідеологи нацизму вважали другосортними цілі народи і раси (в тому числі слов'ян, зокрема українців), здійснювали геноцид щодо „неповноцінних» (психічно хворих, інвалідів тощо), переслідували та вбивали за політичними мотивами (комуністів, соціал-демократів), релігійними поглядами, знищили мільйони радянських військовополонених. Євреї ж повинні були повністю зникнути з обличчя землі.

Найважчі випробування випали на долю єврейського населення України. Саме на українських землях було знищено майже четверту частину всіх жертв Голокосту в Європі. Сумним символом Голокосту в Україні став Бабин Яр, де протягом 29 вересня – 3 жовтня 1941 року було знищено понад 100 тисяч євреїв, українців, росіян, ромів та представників інших національностей. Свій Бабин Яр був практично у кожному українському місті, містечку та селі.

Пам'ять про Голокост – частина національно-моральної пам'яті українського народу. Настав час, коли нашому суспільству і людству загалом відкриваються все нові сторінки злочинів гітлерівців на окупованих українських територіях протягом Німецько-радянської війни 1941-1945 рр.

Ми повинні встановити історичну справедливість, та дати моральну оцінку, відкрити всі «темні сторінки» української історії, відновити людську пам'ять. Адже навіть на пам'ятниках, встановлених на місцях розстрілах євреїв в Україні, досить часто зазначено: «Тут загинули радянські громадяни». Це не є правильним.

Державні архівні дані міста Мелітополя Запорізької області містять неповні матеріали щодо винищення єврейського населення протягом 1941-1943 рр. Аналізуючи дані щодо Голокосту в місті Мелітополі, маємо всі підстави казати про те, що ця тема є дуже актуальною і потребує подальшого вивчення, дослідження і опрацювання. Досі не має конкретних цифр щодо знищеної частини єврейського населення міста Мелітополя у 1941-1943 рр., тому робота з вивчення історії Голокосту в нашому краї повинна продовжуватися.

Безперечно, Катастрофа – явище жахливе і унікальне. Унікальність Голокосту в його масштабності, жорстокості, неможливості людським розумом сприйняти і усвідомити вбивства дітей, жінок, літніх людей, чоловіків тільки за те, що вони за національністю євреї. Трагедія Голокосту стосується не тільки євреїв, вона стосується кожного з нас, незалежно від нашої національності.

У ХХІ століття ми спостерігаємо за проявами правого радикалізму, ксенофобії, антисемітизму по всій земній кулі. Виникає враження, що значна частина людей не пам'ятає уроків історії чи не хоче пам'ятати. В наш час є реальна небезпека - повторення жахів Голокосту. Аби цього не сталося, треба знати моральні витоки політики «ненависті» до інших народів, культур, релігій.

Варто нагадати мудрий єврейський вислів: «Не забувай ті події, які ти бачив на власні очі, нехай не зітруться вони з твого серця, поки ти живий, розкажи про них своїм дітям та онукам».